

Nieuwsbrief 2025-6 Smeerwrang

Op elk bedrijf wordt het wel eens gezien, een big met smeerwrang. De laatste tijd zien we het wat meer voorkomen op bedrijven. Maar wat is het eigenlijk? En wat kunt u eraan doen? En hoe kan het voorkomen worden? In deze nieuwsbrief leest u daarover meer.

Wat is smeerwrang?

Smeerwrang is een aandoening van de huid, waarbij bacteriën de overhand krijgen en zorgen voor een **huidontsteking; exsudatieve dermatitis** (ofwel smeerwrang). Smeerwrang komt het meeste voor bij biggen vanaf **3 dagen** leeftijd tot **8 weken** leeftijd, maar ook op latere leeftijd kunnen varkens smeerwrang krijgen.

Staphylococcus hyicus is een van de bekendste bacteriën die een rol speelt bij smeerwrang. Het is een gram positieve bacterie. Er kunnen **meerdere stammen** van de *S. hyicus* zijn. De bacterie kan **exfoliatieve toxines** vormen die de huid doen afschilferen.

Nieuwsbrief hoogtepunten

WEERSTAND

S. HYICUS

KLIMAAT

HYGIËNE EN
MANAGEMENT

Symptomen

- Vaak begint de infectie met **enkele plekjes**, voornamelijk rondom de ogen, neus, lippen en zelfs tanden. Maar kan zich uitbreiden over het **gehele lijf**.
- De plekjes **jeuken** in eerste instantie **niet**.
- Wanneer de ziekte vordert wordt de huid bedekt met **pijnlijke, olieachtige vloeistof** die langzaam opdroogt
- Tot ong. 80% van de biggen kan aangetast worden
- **Sterfte** aan smeerwrang is over het algemeen **laag**
 - Hoewel biggen wel kunnen achterblijven in groei of vroegtijdig geëuthanaseerd worden of als slachtbig afgevoerd worden wanneer de huid hersteld is
 - Zeker wanneer er septikemie plaatsvindt, kan de uitval fors oplopen
- In sommige gevallen ontstaat er een **ontsteking van het strottenhoofd** (glottitis), **mondslijmvliesontsteking**, **sepsis** (ernstige ontstekingsreactie van het lichaam, eventueel met zenuwverschijnselen) of **septikemie** (de bacterie in bloedbaan en sterfte).

Risicofactoren

- Biggen van **gelten** - maternale immuniteit speelt belangrijke rol in de ontwikkeling van smeerwrang en de preventie ervan
- **Verminderde biestopname**
- **Beschadigde huid** (vechten, ziekten zoals schurft of pokken, beschadigingen door hokinrichting, vloer, voerbak, hokafscheiding, etc.)
- Niet goed functionerende **drinknippels**
 - Te weinig watergift (ook meer kans op vechten)
 - Lekkende waternippels, waardoor dieren te nat worden
- **Hoge luchtvochtigheid** (bacterie vermeerderd snel)
- **Slechte hygiëne**
- **Matige bioveiligheid**
- **Verkeerde injectietechniek** (zie [nieuwsbrief spuithygiëne](#))
- **Verlaagde afweer** (bijvoorbeeld door PRRS of PCV2 (circovirus))
- **Tekort aan vitamines en/of mineralen**
 - Bijvoorbeeld zink

Diagnose

- **Klinisch beeld**
- **Kweek van de huid** (na verwijdering van de korst, bij voorkeur vóór behandeling)
 - Gevoeligheidsbepaling
 - Eventueel gebruik voor verwerking in autovaccin

Behandeling

- **Voorkom** dat de dieren **uitdrogen**
- **Behandel** de huid met **antiseptische middelen** (bijvoorbeeld hibiscrub of jodium-spray) of met een **natuurlijke olie** (bijvoorbeeld zonnebloemolie)
- Behandel de dieren (individueel per injectie) met **antibiotica** (wissel zoveel mogelijk de naald om overdracht te voorkomen)
 - Let op er is regelmatig sprake van resistentie
- **Verbeter de hygiëne** op het bedrijf
- Meng zo min mogelijk

Preventie

- **Hygiëne**, hygiëne, hygiëne
- **Beperk** zoveel mogelijk de **risicofactoren**
- Voorkom **wondjes**
- Eventueel biggen tijdens mengen **inspraken** met jodium-oplossing of hibiscrub-oplossing (voorkom dat de spray in de ogen terecht komt)
- **Wassen van de zeugen** vóór de kraamstal ingaan
- Toevoegen van de bacterie aan het **autovaccin**
 - Let op, er kunnen meerdere subtypes van de kiem aanwezig zijn
- Optimaliseer het **klimaat**

Heeft u nog vragen? Neem contact op met uw bedrijfsdierenarts.